

16.05.2023

Διακαναλική συνέντευξη Τύπου του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, Αλέξη Τσίπρα, στο Ζάππειο Μέγαρο

Π. ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Ο Πρόεδρος Αλέξης Τσίπρας θα μιλήσει σήμερα το βράδυ, οπότε σεβόμενοι και τις ανάγκες των τηλεοπτικών καναλιών που μας φιλοξενούν σήμερα, θα προσπαθήσουμε να διατηρήσουμε μια ισορροπία στις ερωτήσεις που θα δεχτούμε τόσο από τα τηλεοπτικά κανάλια, όσο και από τον έντυπο ή και ηλεκτρονικό Τύπο. Νομίζω ότι δεν πρέπει να χάσουμε άλλο χρόνο και να ξεκινήσουμε αμέσως.

Σ. ΜΠΟΛΑΚΗΣ (MEGA): Χαίρετε κ. Πρόεδρε. Στις ομιλίες σας αναφέρετε ότι «ο κ. Μητσοτάκης και η Κυβέρνησή του έχουν κάνει πάρτι με τα δημόσια Ταμεία» και ότι «ανέβασαν το δημόσιο χρέος στα 50 δισ.», ενώ την ίδια ώρα εκείνος λέει ότι «η ελληνική οικονομία πηγαίνει εξαιρετικά». Τι εχέγγυα δίνετε στη μεσαία τάξη ότι θα είναι η πρώτη φορά χωρίς καταναγκασμούς και ότι θα υλοποιήσετε το πρόγραμμά σας ξεκινώντας με τη μείωση των έμμεσων φόρων, να πάμε στη συνέχεια στην επαναθεσμοθέτηση της 13^{ης} σύνταξης και στη μείωση των λογαριασμών του ηλεκτρικού ρεύματος.

Αλήθεια κ. Πρόεδρε, δεν σας έβαλε σε σκέψεις για το τι θα παραλάβετε από τη Νέα Δημοκρατία, αν είστε κυβέρνηση; Η ταχύτητα με την οποία ο κ. Μητσοτάκης μίλησε για επιστροφή σε μνημόνιο, σχολιάζοντας και επικαλούμενος μάλιστα και το επιχείρημα ότι όλα όσα υπόσχαστε δεν τα έχετε κοστολογήσει;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Κύριε Μπολάκη, ευχαριστώ για την ερώτηση γιατί μου δίνετε την ευκαιρία να ξεκαθαρίσω ορισμένα πράγματα, είμαστε λίγες μέρες πριν τις εκλογές. Πρώτα απ' όλα νομίζω ότι ο ελληνικός λαός έχει μνήμη και εμπειρία. Γνωρίζει ποιοι μας έβαλαν στα μνημόνια, ποιοι άφησαν τη χώρα το 2009 με 15% έλλειμμα και ποιοι το 2015 άφησαν τη χώρα με άδεια Ταμεία και γνωρίζει ποια ήταν η κυβέρνηση εκείνη που κατάφερε να ανταπεξέλθει στα δύσκολα. Να βγάλει τη χώρα από τα μνημόνια, να ρυθμίσει το χρέος, να αφήσει 37 δισ. στα δημόσια ταμεία.

Έχω επίσης την εντύπωση ότι θυμάται ο ελληνικός λαός πως ακριβώς όταν ρυθμίσαμε το χρέος -εδώ μάλιστα στο Ζάππειο είχαμε κάνει εκείνη την εκδήλωση και βγαίναμε από τα μνημόνια-, ο κ. Μητσοτάκης έλεγε ότι υπογράψαμε 4^ο Μνημόνιο.

Εν τωιαύτη περιπτώσει νομίζω ότι έχει μια αξία να κάνω μια μικρή τοποθέτηση και ένα σχόλιο πάνω σε όλα αυτά. Έχω πλήρη επίγνωση των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Είμαι σε διαρκή επαφή όλα αυτά τα τέσσερα χρόνια με Ευρωπαίους αξιωματούχους, Ευρωπαίους παράγοντες, συναντώ σχεδόν κάθε τρεις-τέσσερις μήνες τον πρώην συνάδελφό μου, πρώην πρωθυπουργό της Ιταλίας

και σήμερα Επίτροπο στην Κομισιόν για τα οικονομικά θέματα, τον κ. Τζεντιλόνι. Συναντήθηκα με τον Καγκελάριο Σολτς πριν από 25 περίπου μέρες, έχω πλήρη εικόνα των δημοσιονομικών δυνατοτήτων και των δημοσιονομικών δυσκολιών. Οφείλω να κάνω κάποια σχόλια σε σχέση με την πρεμούρα, ως το πω έτσι, του κ. Μητσοτάκη να δημιουργήσει την εικόνα ότι το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ είναι μη κοστολογημένο.

Πρώτα απ' όλα θεωρώ ότι ήταν αθλιότητα να περιφέρουν ένα ιδιωτικό έγγραφο, ένα excel που φτιάχτηκε στα γραφεία του Μεγάρου Μαξίμου και να λένε ότι είναι έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Δεύτερον θεωρώ ότι αυτό το οποίο έχει μεγάλη σημασία να κατανοήσει ο ελληνικός λαός -και αυτός είναι και ο λόγος που ο κ. Μητσοτάκης επιχειρεί να δημιουργήσει στρεβλές εντυπώσεις για το κόστος του προγράμματός μας-, είναι ότι σχεδόν με παρόμοιο κόστος με αυτό το οποίο η Νέα Δημοκρατία έχει στο πρόγραμμά μας, εμείς έχουμε τελείως διαφορετικό αποτύπωμα για την καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Γιατί; Γιατί εμείς έχουμε στόχο να διαλύσουμε αυτό τον μηχανισμό της αισχροκέρδειας, την παραγωγή των υπερκερδών. Οφείλω να σας πω ότι το πρόγραμμά μας είναι απόλυτα κοστολογημένο. Και, αν θέλετε, μπορώ να σας δώσω και κάποια παραδείγματα.

Είπε ο κ. Μητσοτάκης στον debate ότι η μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης κοστίζει 4 δισ. Και αναρωτιέμαι: είναι πρωθυπουργός και λέει ότι κοστίζει 4 δισ. η μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης; Όταν ο ίδιος ο κ. Σταϊκούρας, ασκώντας κριτική στο πρόγραμμα που παρουσίασε ο ΣΥΡΙΖΑ στη Θεσσαλονίκη τον Σεπτέμβρη, όπου μίλησα για μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα κατώτερα επιτρεπτά επίπεδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το κοστολόγησε στο 1,5 δισ.; Ορίστε το έγγραφο! Άρα εδώ υπάρχει μια εσκεμμένη παραπληροφόρηση.

Η μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης θα κοστίζει 1,5 δισ. Η μείωση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας στα τρόφιμα θα κοστίζει γύρω στο 1,4 δισ. σε ετήσια βάση. 4 δισ. όμως ήταν η αύξηση των εσόδων στα δημόσια ταμεία από τη διατήρηση υψηλού ΦΠΑ το 2022. Αντιλαμβανόμαστε ότι εδώ υπάρχει εσκεμμένα μια παραπληροφόρηση.

Επιπλέον, όταν κανείς κάνει μια αποτίμηση ενός προγράμματος, δεν μπορεί να το κάνει σε βάθος τετραετίας. Όλοι οι προϋπολογισμοί στη Βουλή γίνονται σε ετήσια βάση. Και είναι οξύμωρο αυτοί που μέσα σε έναν χρόνο έδωσαν σχεδόν 50 δισ. σε επιδοτήσεις, να εγκαλούν τον ΣΥΡΙΖΑ ότι θέλει στην τετραετία -λέει- να δώσει 80 δισ., τετραπλασιάζοντας όμως το κόστος του προγράμματός μας.

Εγώ λοιπόν θέλω για άλλη μια φορά να πω ότι η κοστολόγηση είναι εδώ, υπάρχει, είναι γνωστή σε όλους. Θέλω να πω για άλλη μια φορά ότι το κόστος σε ετήσια βάση είναι γύρω στα 5,5 δισ. ευρώ, δηλαδή σχεδόν το μισό από το δημοσιονομικό κόστος που είχαν οι επιδοτήσεις για την αισχροκέρδεια του ρεύματος μόνο το 2022.

Και θέλω επίσης να αναφέρω ότι το κόστος αυτό είναι απολύτως εύλογο και βιώσιμο με μια έννοια, διότι ξέρετε κάτι; Κάθε πρόγραμμα έχει ένα σκέλος δαπανών, έχει κι ένα σκέλος εσόδων, όμως. Το 2022 είχαμε μονάχα στις εταιρείες ενέργειας, διύλισης και εμπορίας αερίου υπερκέρδη 6 δισ. ευρώ. Με τον ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση, αυτό δεν θα ξαναγίνει. Θα φορολογηθούν τα υπερκέρδη και θα

υπάρξει ένας νέος μηχανισμός στην πηγή, ώστε να μην υπάρχουν τα υπερκέρδη αυτά. Και αυτό θα είναι όφελος των δημοσίων ταμείων.

Και κλείνω και με κάτι ακόμη που έχει μια αξία. Ανέφερα πριν από λίγες μέρες ότι πέρα από το συμβόλαιο αλλαγής με τα 11 άρθρα, έχουμε έτοιμη και μια πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Μια πράξη νομοθετικού περιεχομένου για να επισπεύσουμε τη δικαιοσύνη, όπως είπα, για να υπογραφεί πριν τη συγκρότηση της Βουλής με τον σχηματισμό κυβέρνησης. Αυτή η πράξη νομοθετικού περιεχομένου εμπεριέχει τρία άρθρα.

- ✓ Το πρώτο άρθρο είναι η αναστολή των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας. Μηδέν το δημοσιονομικό κόστος.
- ✓ Το δεύτερο άρθρο έχει να κάνει με την κατάργηση της ελάχιστης βάσης εισαγωγής στα πανεπιστήμια, ώστε τα παιδιά που θα δώσουν εξετάσεις φέτος, να μπουν 20.000 περισσότερα στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Μηδέν το δημοσιονομικό κόστος.
- ✓ Και το τρίτο άρθρο είναι η μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και η μείωση του ΦΠΑ στα τρόφιμα, που έχει ένα δημοσιονομικό κόστος από 1/7^{ου} που θα εφαρμοστεί μέχρι τέλος του έτους, για τους έξι μήνες, 1,4 δισ. ευρώ.

Νομίζω ότι ο ελληνικός λαός οφείλει να κρίνει και να συγκρίνει.

ΑΝΤ. ΑΝΤΖΟΛΕΤΟΣ (Η Καθημερινή - ΣΚΑΙ): Κύριε Πρόεδρε, μιλάτε συνεχώς για την προοδευτική κυβέρνηση από τα κόμματα του λεγόμενου προοδευτικού χώρου. Αρχικά δεν αποκλείετε κανέναν και ο κ. Βαρουφάκης ήταν ένας πιθανός εταίρος σας. Μετά τον θόρυβο που προκάλεσε η συζήτηση για τη «Δήμητρα», για το νόμισμα, για την περίοδο του 2015 είδαμε στη ρητορική σας να μπαίνει και η κυβέρνηση ανοχής.

Μετά, κρατώντας ξεκάθαρες αποστάσεις από τον κ. Βαρουφάκη, σας ακούσαμε και χτες και σε άλλες συνεντεύξεις σας να λέτε πως «μια κυβέρνηση ανοχής δεν μπορεί να είναι σταθερή, δεν μπορεί να είναι μακράς πνοής». Τελικά, πώς θα κυβερνήσετε αν βγείτε πρώτος την Κυριακή των εκλογών;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Κύριε Αντζολέτο, είναι φανερό. Νομίζω ότι, όπως δείχνουν και οι μετρήσεις αλλά και οι εκτιμήσεις μας, το πρώτο με το τρίτο κόμμα θα έχει τη δυνατότητα να φτιάξει κυβέρνηση το βράδυ των εκλογών, την Κυριακή.

Αν πρώτο κόμμα είναι η Νέα Δημοκρατία, ο κ. Μητσοτάκης θα επιδιώξει κατά την άποψή μας να φτιάξει κυβέρνηση. Δεν θα ρισκάρει μια δεύτερη εκλογή, παρά τα όσα λέει. Αν δεν τα καταφέρει, θα πάμε σε δεύτερες εκλογές.

Αν πρώτο κόμμα είναι ο ΣΥΡΙΖΑ την επόμενη Κυριακή, την Κυριακή που έρχεται, θα πάμε σε κυβέρνηση δεν θα πάμε σε δεύτερες εκλογές. Θα έχουμε σχηματισμό προοδευτικής κυβέρνησης.

Δεν είναι ούτε το όραμά μου, ούτε η ελπίδα μου και η προσδοκία μου, ούτε το σχέδιό μου να έχουμε μια κυβέρνηση η οποία θα στηρίζεται στην ανοχή ενός κόμματος. Θέλω να έχουμε μια κυβέρνηση σταθερότητας και μακράς πνοής και νομίζω ότι αυτό μπορεί να διασφαλιστεί.

Από εκεί και πέρα, σε ό,τι αφορά τον κ. Βαρουφάκη: Νομίζω ότι ο κ. Βαρουφάκης αυτοεξαίρεθηκε αυτοβούλως από το προσκλητήριο των δημοκρατικών και

προοδευτικών δυνάμεων για την επόμενη μέρα. Αν δεν υπήρχε ο κ. Βαρουφάκης, θα έπρεπε ο κ. Μητσοτάκης να τον εφεύρει. Σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση ήταν το alter ego του. Με αυτές τις ανοησίες περί «Δήμητρας», μια εμμονή την οποία όλοι γνωρίζουμε, αλλά την ξεπεράσαμε οριστικά το 2015 -διότι αυτές ήταν οι απόψεις Σόιμπλε, δεν είναι προοδευτικές απόψεις αυτές. Με αυτή την εμμονή και τη σπουδή του να φέρει στη συζήτηση αυτό το πράγμα προεκλογικά, έκανε ένα πολύ μεγάλο δώρο στον κ. Μητσοτάκη, να επισείσει για μια ακόμη φορά το ξαναζεσταμένο φαγητό του φόβου. Δεν ξέρω αν ήταν συνεννοημένοι, ή απλά αν ήταν μια χρήσιμη προσφορά του κ. Βαρουφάκη στον κ. Μητσοτάκη.

Σε κάθε περίπτωση, εγώ θέλω να ξεκαθαρίσω ότι η κυβέρνηση προοδευτικής συνεργασίας θα βασίζεται σε ένα πρόγραμμα το οποίο θα έχει στόχο την ανάταξη της οικονομίας, τη στήριξη της κοινωνίας, την επαναφορά της δημοκρατίας στην εξουσία. Ας μην ξεχνάμε αυτό το μεγάλο τραύμα της δημοκρατίας. Και κυρίως τον στόχο που λέει και το σύνθημά μας: να ξαναγυρίσει η δικαιοσύνη στον τόπο μας παντού και για όλους.

Ε. ΜΠΑΡΜΠΑΤΣΗ (ALPHA): Καλησπέρα κ. Πρόεδρε. «Οι νέοι είναι το μέλλον της χώρας» συνηθίζετε να λέτε και τους καλείτε να πάνε στις κάλπες. Ωστόσο, οι ίδιοι φαίνεται να μην πείθονται ότι τα προεκλογικά προγράμματα των κομμάτων τους αφορούν. Δυσκολεύονται να βρουν δουλειά, καλούς μισθούς, καλή παιδεία, καλή προοπτική. Μάλιστα, είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη και στις εκλογές του 2019 που ο ΣΥΡΙΖΑ κυριάρχησε στους νέους, η αποχή ήταν τεράστια. Με βάση τα στοιχεία του Exit Poll τότε, το 60% των νέων 17 έως 24 ετών πήγαν να ψηφίσουν, πήγαν στις κάλπες, όμως το 40% απείχε. Τι σας κάνει να πιστεύετε ότι τώρα θα προσέλθουν στις κάλπες;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Ναι κυρία Μπαρμπάτση, με κάνει να πιστεύω ότι πέρασε μια τετραετία στοχοποίησης για τους νέους ανθρώπους από την κυβέρνηση Μητσοτάκη. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε ότι τους στοχοποίησε ακόμη και για τη διασπορά του κορωνοϊού. Πέρασε μια τετραετία που έζησαν στο πετσί τους τι σημαίνει μια πολιτική εχθρότητας απέναντι στη νεότητα, συντριβής των ονείρων τους, των δικαιωμάτων τους.

Έχουν μια τετραετία που πέρα από τη θέσπιση -πρωτοφανές για τα χρονικά, δεν υπήρχε ποτέ, τόσα χρόνια πανελλαδικές εξετάσεις έχουμε, πρώτη φορά εφαρμόστηκε αυτό- Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής, για να κόβει 20.000 μαθητές από τη δυνατότητά τους να περάσουν σε ένα δημόσιο πανεπιστήμιο, για να γίνονται πελατεία στα κολλέγια.

Πέρασε μια τετραετία όπου εφαρμόστηκε ένα πλαίσιο νομοθετικό στα εργασιακά, που είναι ένα πλαίσιο ζούγκλας, μεσαίωνα και αφορά κυρίως τους νέους ανθρώπους. Απλήρωτες υπερωρίες παντού, δουλειά ήλιο με ήλιο, θεσπίστηκε η κατάργηση ουσιαστικά του οκτάωρου, διαλύθηκε, καταργήθηκε το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι εργαζόμενοι αυτοί να προσφεύγουν στην πολιτεία προκειμένου να εφαρμόζεται η νομιμότητα.

Περιστατικά αυταρχισμού, ξύλου στις πλατείες... Τα ξεχάσαμε αυτά; Τους νέους ανθρώπους αφορούν. Μια προοπτική να μη μπορούν να ζήσουν σε αυτή τη χώρα, διότι έχουμε το ακριβότερο ενοίκιο σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν υπάρχει καμία πολιτική για τη στέγη.

Άρα έχουν πάρα πολλούς λόγους οι νέοι άνθρωποι αυτή τη φορά να πάνε στην κάλπη, να αξιοποιήσουν το όπλο τους που είναι η ψήφος τους. Αν θέλετε, μου δίνετε και μια ευκαιρία να κάνω κι ένα σχόλιο σε σχέση και με τις μετρήσεις. Σε όλες τις μετρήσεις -αυτές που όλες δείχνουν ότι είναι πρώτη η Νέα Δημοκρατία- στους νέους από 17 έως 24 ο ΣΥΡΙΖΑ είναι μπροστά με μεγάλη διαφορά, από 17 έως 45 ο ΣΥΡΙΖΑ προηγείται σταθερά της Νέας Δημοκρατίας. Άρα η ψήφος των νέων -450.000 νέοι ψηφοφόροι θα πάνε στην κάλπη. Αν πάνε στην κάλπη, είναι δεδομένο ότι το αποτέλεσμα θα είναι τελείως διαφορετικό.

Καλούμε τους νέους ανθρώπους, αλλά και τους αναποφάσιστους να πάνε στην κάλπη για να στείλουν στον κουβά τις προβλέψεις. Τις προβλέψεις των δημοσκοπήσεων, όπως έγινε και στην Τουρκία και στην Κύπρο και αλλού, ακριβώς χάρη στη συμμετοχή. Η συμμετοχή θα κρίνει το εκλογικό αποτέλεσμα, που, κατά την άποψή μου τούτη την ώρα που μιλάμε, είναι απολύτως ανοιχτό.

Ε. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ (STAR): Κύριε Πρόεδρε, καλησπέρα. Βασική παρέμβαση, όπως σας ακούσαμε και νωρίτερα να λέτε, για την ανάσχεση της ακρίβειας είναι η μείωση του ΦΠΑ σε βασικά είδη τροφίμων. Κάνοντας έναν πρώτο απολογισμό σε κάποιο από αυτά, να σας πω ενδεικτικά ένα λίτρο γάλα γνωστής ετικέτας αν ο ΦΠΑ πέσει από το 13 στο 6% το όφελος είναι κοντά στα 8 λεπτά, ένα πακέτο μακαρόνια στα 4,9 λεπτά. Μήπως έχουν τελικά βάση οι επικρίσεις που δέχεστε για το μέτρο ότι είναι αναποτελεσματικό, καθώς αυτές οι μειώσεις δεν είναι ιδιαίτερα ορατές και μπορεί να χαθούν και μέχρι το ράφι;

Επειδή επικαλείστε και το παράδειγμα της Ισπανίας, που έχει κάνει κάτι ανάλογο, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, ο πληθωρισμός έχει σκαρφλώσει και έχουν καταγραφεί μεγάλες αυξήσεις τουλάχιστον 30% σε βασικά είδη και όπως γράφουν και τα μέσα τα ισπανικά, οι μεσάζοντες κάνουν πάρτι γιατί έχουν εκμεταλλευτεί τη μείωση του ΦΠΑ.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Κυρία Σαββοπούλου, είναι πολύ δύσκολο κανείς να προσπαθήσει να υπερασπιστεί ένα επιχείρημα που δεν μπορεί να έχει καμία λογική. Δηλαδή σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κόσμου όλου που ένα από τα μέτρα -ένα, όχι το μοναδικό- για την αντιμετώπιση της πληθωριστικής κρίσης ήταν η μείωση του ΦΠΑ, δεν ξέρανε τι κάνανε;

Αναφέρεστε στην Ισπανία. Η Ισπανία είναι μια από τις χώρες της ευρωζώνης που έχει τον χαμηλότερο πληθωρισμό από το 2022. Βεβαίως και πρέπει να υπάρχουν έλεγχοι σοβαροί στην αγορά, ώστε να μην απορροφηθεί η μείωση του ΦΠΑ. Αυτονόητο είναι αυτό ότι πρέπει να συμβεί, αλλά εγώ θέλω να απευθυνθώ στην κοινή λογική. Ο κ. Μητσοτάκης, ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης είτε έχει θεσπίσει, είτε έχει διατηρήσει χαμηλό ΦΠΑ σε μια σειρά από κλάδους που τον βρήκε από εμάς ή και το θέσπισε ο ίδιος. Στην οικοδομή θέσπισε χαμηλό ΦΠΑ. Γιατί το έκανε αυτό; Δεν το έκανε για να βοηθήσει την ανταγωνιστικότητά της; Να πέσουν οι τιμές; Στο τουριστικό πακέτο έχουμε χαμηλό ΦΠΑ. Γιατί γίνεται αυτό; Δεν είναι πιο ανταγωνιστικό το τουριστικό πακέτο με χαμηλό ΦΠΑ; Εάν είναι έτσι, να το αυξήσει. Στις μεταφορές, στα αγροτικά μηχανήματα, στα ιατρικά είδη, στον κινηματογράφο. Άρα λοιπόν εδώ μην προσπαθούμε να συγκρουστούμε με την κοινή λογική. Είναι απολύτως λογικό, φυσιολογικό να πέσουν οι τιμές με τη μείωση του ΦΠΑ.

Και μιας και αναφερθήκατε στο γάλα, εμείς έχουμε πει σε είδη άμεσης ανάγκης θα θεσμοθετήσουμε μηδενικό ΦΠΑ. Ψωμί, γάλα, παιδικές τροφές. Και βεβαίως ουσιαστικούς ελέγχους όχι μαϊμού ελέγχους που διεξάγει ο υπουργός Αναπτυξέως. Ουσιαστικούς ελέγχους στην αγορά, προκειμένου αυτή η μείωση να περάσει στον καταναλωτή.

Γ. ΤΣΑΚΙΡΗΣ (ANT1 - Real News): Κύριε Πρόεδρε θα σας πάω λίγο στα εθνικά. Τις τελευταίες μέρες έχουμε ένταση στα βόρεια σύνορά μας, στις σχέσεις μας με την Αλβανία μετά τη σύλληψη του υποψηφίου της ομογένειας. Ενώ και τη γειτονική Τουρκία υπάρχει ο δεύτερος γύρος με τον Ταγίπ Ερντογάν να προηγείται και να είναι το φαβορί ξανά. Ποιο τοπίο πιστεύετε, βλέπετε να δημιουργείται με τους γείτονές μας στα Βαλκάνια την επόμενη περίοδο και πώς μπορείτε να συνεργαστείτε με το ΠΑΣΟΚ όταν ο Νίκος Ανδρουλάκης λέει απαξιωτικά ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου και οι Πρέσπες του Αιγαίου δεν πάνε μαζί;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Είναι πολλά τα ερωτήματα. Θα τα πιάσω ένα ένα. Πρώτα απ' όλα κ. Τσακίρη μου δίνετε την ευκαιρία να κάνω ένα σχόλιο για τις εξελίξεις στην Αλβανία. Και να κάνω ένα σχόλιο διότι, ξέρετε κάτι; Εγώ τεσσεράμισι χρόνια πρωθυπουργός, παρά το ότι είχα πολύ φιλικές σχέσεις με τον ίδιο το πρόσωπο, τον Έντι Ράμα, τον πρωθυπουργό της Αλβανίας, και είναι και σοσιαλιστής, εν τούτοις ζητούσε επίμονα επί τεσσεράμισι χρόνια να διεξαγάγει μια επίσημη επίσκεψη στην Αθήνα και να πάω εγώ επίσημη επίσκεψη στα Τίρανα. Δεν το έκανα. Ξέρετε γιατί δεν το έκανα; Γιατί το είχα θέσει ως όρο τα δικαιώματα της ελληνικής εθνικής μειονότητας στην Αλβανία. Την προάσπιση των δικαιωμάτων και την εξέλιξη μεταρρυθμίσεις σε αυτή την κατεύθυνση, οι οποίες δεν προχωρήσανε.

Όταν βρέθηκα εγώ στην τετραμερή διάσκεψη των Βαλκανικών χωρών στο Βουκουρέστι, αν θυμάστε, είχε νομοθετήσει ο κ. Ράμα, είχε βγάλει μια εγκύκλιο που δυσκόλευε την ελληνική μειονότητα να διεκδικήσει την περιουσία της. Θυμάστε τι είπα εγώ εκεί; Έθεσα αμέσως ζήτημα σε σχέση με την αναπτυξιακή πορεία της Αλβανίας και σε μια ώρα πάρθηκε πίσω αυτή η εγκύκλιος.

Αυτό έγινε τον Μάρτιο του '19, εάν θυμάμαι καλά. Και όταν τον Ιούνιο του '19 βρέθηκα στη Σύνοδο Κορυφής, έθεσα ρητά και υπήρξε στην απόφαση ρητά ο όρος για την ενταξιακή πορεία της Αλβανίας η πρόοδος στα ζητήματα των δικαιωμάτων της εθνικής ελληνικής μειονότητας.

Τι έκανε ο κ. Μητσοτάκης τέσσερα χρόνια σε σχέση με τα ζητήματα αυτά; Τα άφησε στην πάντα. Έκανε διακυβερνητική, φώναξε τον κ. Ράμα εδώ επίσημη επίσκεψη, πήγε αυτός επίσημη επίσκεψη. Πήγε επίσημη επίσκεψη στα χωριά της εθνικής μειονότητας, χωρίς να βάλει κανέναν όρο ουσιαστικό. Γιατί; Γιατί το μόνο που τον ενδιέφερε ήταν η επικοινωνία. Να έχει μια υποδοχή με ελληνικές σημαίες για να συγκριθεί ιστορικά με την επίσκεψη του πατρός του.

Ιδιωτική εξωτερική πολιτική; Πού είναι τα εθνικά μας συμφέροντα; Και έχει το θράσος να μας εγκαλεί εμάς για τον πατριωτισμό μας και να λέει ότι είμαστε εξαίρεση; Εμείς κ. Τσακίρη σε όλα τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής βάλαμε μπροστά το πατριωτικό συμφέρον. Ουσιαστικά το πατριωτικό συμφέρον. Το ίδιο κάναμε και σε σχέση με την Τουρκία, το ίδιο μιας και αναφερθήκατε και σε ότι αφορά την επίλυση της χρόνιας διαμάχης της χώρας μας με τη γειτονική μας Βόρειο Μακεδονία που ήταν μια δύσκολη απόφαση για μας, αλλά μια πατριωτική επιλογή.

Διότι εάν δεν είχαμε λύσει το Μακεδονικό το 2018 – 2019, σήμερα, με την κρίση στην Ουκρανία, όποια και εάν ήταν κυβέρνηση, η πίεση η αφόρητη σε όποια ελληνική κυβέρνηση, θα είναι να αποδεχτεί την ένταξη της γειτονικής χώρας στο ΝΑΤΟ με τη συνταγματική τους ονομασία. Μακεδονία σκέτο. Και θα είχαμε μια Λιβύη στα βόρεια σύνορά μας. Δεν θα ήταν η Ευρωπαϊκή Ένωση εκεί, θα ήταν τρίτες χώρες.

Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ότι στα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής υπάρχει μια πολύ μεγάλη υποκρισία από την πλευρά του κ. Μητσοτάκη. Διότι ήταν αυτός που πρωτοστάτησε σε κινητοποιήσεις τότε το 2018 και μετά αμέσως μετά, όταν ανέλαβε πρωθυπουργός, όχι μόνο τήρησε τη συμφωνία, αλλά την τίμησε κιόλας. Πριν από λίγες μέρες, έστειλε μια επιστολή ο κ. Ζάεφ στον κ. Μητσοτάκη. Δεν την είδαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Δεν είδε το φως που θα έπρεπε. Τι λέει σε αυτή την επιστολή; Τον ευχαριστεί διότι έδωσε μεγάλο αγώνα για τη Βόρειο Μακεδονία και την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Καλώς έκανε, λέω εγώ, αλλά υποκρισία και φαρισαϊσμός όλα όσα έκανε προεκλογικά από την άλλη πλευρά.

Άρα λοιπόν θέλω να το ξεκόψω στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής, θα επαναφέρουμε τη χώρα στις ράγες της εθνικής γραμμής, πυλώνας σταθερότητας, γέφυρα συνεργασίας και φιλίας με άλλες χώρες της περιοχής. Αλλά, ταυτόχρονα, η υπεράσπιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων και των εθνικών μας δικαίων θα είναι αδιαπραγμάτευτη, όπως ήταν και τα τέσσερα χρόνια που κυβερνήσαμε.

ΧΡ. ΤΣΙΓΟΥΡΗΣ (OPEN): Κύριε Πρόεδρε, τον τελευταίο καιρό και ιδιαίτερα μετά το debate, έχουν αρχίσει και πυκνώνουν οι αναφορές σας στις ομιλίες σας που κάνετε στην περιφέρεια στην υπόθεση των υποκλοπών. Χθες είδα ότι επιμείνατε στο περιεχόμενο, στο αρχείο αυτών των υποκλοπών και των παρακολουθήσεων. Μιλήσατε υπαινικτικά, υποστηρίξατε ότι αυτό είναι το ζουμί των υποκλοπών. Αναρωτηθήκατε πού έχει πάει αλήθεια όλο αυτό που έχει καταγραφεί, αν τα έχει σε στικάκια ο κ. Μητσοτάκης στο συρτάρι του για να εκβιάζει την επόμενη εικοσαετία το μισό πολιτικό και επιχειρηματικό κόσμο.

Μιλήσατε για πειστήρια του εγκλήματος, τα οποία θα επιχειρήσει να εξαφανίσει φεύγοντας από το Μαξίμου. Θέλω να σας ρωτήσω εάν πιστεύετε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει θέμα εκβιασμού του πολιτικού κόσμου. Εάν στη βάση εκβιασμού, ποδηγετούνται πολιτικές επιλογές κεντρικές. Και βεβαίως επειδή συχνές είναι οι αναφορές σας και στη Δικαιοσύνη και στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, αν υπάρχει εμπιστοσύνη στον τρόπο που διεξάγει την έρευνα.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Αναφέρεστε κατά την άποψή μου σε ένα από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα, ίσως το μεγαλύτερο σκάνδαλο της Μεταπολίτευσης, διότι εδώ μιλάμε για ωμή παραβίαση των κανόνων της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Διότι εδώ δεν μιλάμε πια με εικασίες. Εδώ μιλάμε για αποδεδειγμένη παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών, στοιχεία τα οποία ευρέθησαν από την αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών στους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, που μιλούνε για την παρακολούθηση του αρχηγού του τρίτου κόμματος, υπουργών της ΝΔ, της κυβέρνησης, των αρχηγών των Ενόπλων Δυνάμεων και δημοσιογράφων.

Και βεβαίως μια σειρά από στοιχεία τα οποία -όπως η ίδια η έκθεση που υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της αρμόδιας Επιτροπής του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καταμαρτυρεί-, δείχνουν, καταδεικνύουν την απόλυτη σύνδεση του παράνομου λογισμικού των παρακολουθήσεων, του predator με την ΕΥΠ. Με την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, η οποία ήταν στην αρμοδιότητα του ίδιου του πρωθυπουργού.

Άρα δηλαδή εδώ τι έχουμε; Έχουμε την παρακολούθηση του μισού πολιτικού συστήματος, μια σειρά οικονομικών παραγόντων, επιχειρηματιών, δημοσιογράφων από ένα κέντρο το οποίο ήταν υπό τον έλεγχο του πρωθυπουργού μέσα στο Μέγαρο Μαξίμου. Ε, δεν υπήρξε ποτέ άλλοτε στη χώρα τέτοιο σκάνδαλο παραβίασης των αρχών του κράτους δικαίου και της ίδιας της Δημοκρατίας.

Και τι θέλει ο κ. Μητσοτάκης; Εννιά μήνες το συγκάλυπτε αυτό το σκάνδαλο. Έκανε μια Εξεταστική Επιτροπή προκειμένου να το συγκαλύψει, επικαλούμενος το εθνικό απόρρητο. Και έρχεται προχθές στην τηλεμαχία, στο debate των έξι πολιτικών αρχηγών και ομολογεί πρώτον, ότι είναι σκάνδαλο -γιατί δεν το ομολογούσε μέχρι πρότινος- και δεύτερον ότι δεν υπήρξε κανένας εθνικός λόγος παρακολούθησης. Άρα ότι δεν υπήρξε και δεν μπορεί να υπάρχει η επίκληση του εθνικού απορρήτου προκειμένου να μη βγει στο φως η αλήθεια.

Μετά από αυτό εγώ θεωρώ ότι εδώ θα πρέπει οι πολίτες που θα προσέλθουν στην κάλπη, να έχουν απόλυτη συνείδηση τι συμβαίνει. Ο κ. Μητσοτάκης θα επιχειρήσει δια της ψήφου των πολιτών, των συντηρητικών πολιτών, να τους καταστήσει συνένοχους στη συγκαάλυψη. Να θαφτεί η αλήθεια. Εννέα μήνες τώρα έχουμε να διεξάγεται μια έρευνα με ευθύνη και του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η οποία έρευνα εννέα μήνες δεν έχει επισπεύσει, δεν έχει κληθεί ούτε ένας ως ύποπτος. Ούτε ένας, εννιά μήνες.

Η αρμόδια Εισαγγελέας της ΕΥΠ, η κυρία Βλάχου που παραμένει στη θέση της, εφόσον δεν υπήρχε κανένας εθνικός λόγος για τις παρακολουθήσεις, υπέγραφε παρανόμως. Η ίδια στη Βουλή μας δήλωσε ότι είναι η κρίση της ανεξέλεγκτη, ανέλεγκτη και ότι εάν θέλει θα παρακολουθεί και την Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Είναι ακόμη στη θέση της.

Θέλω να είμαι απολύτως σαφής και απολύτως ειλικρινής. Το μεγαλύτερο κομμάτι, το μεγαλύτερο θέμα που αυτή τη στιγμή πρέπει να απασχολήσει τον πολιτικό κόσμο, -γιατί αυτά είναι γνωστά, γίνανε, είναι εγκλήματα-, αλλά το μεγαλύτερο θέμα που πρέπει να απασχολήσει τον πολιτικό κόσμο, αφορά τη συγκαάλυψη και αφορά το πού βρίσκονται τα στοιχεία των παρακολουθήσεων του μισού πολιτικού συστήματος και του μισού επιχειρηματικού κόσμου. Διότι όποιος κρατάει αυτά τα χιλιάδες GB στα χέρια του -διότι εδώ μιλάμε για ένα παράνομο λογισμικό που έμπαινε στο κινητό σου τηλέφωνο και έβλεπε τα πάντα. Τα πάντα. Ακόμα και τις προσωπικές σου στιγμές. Όποιος τα κρατάει αυτά στα χέρια του, έχει τη δυνατότητα να εκβιάζει το πολιτικό και επιχειρηματικό σύστημα την επόμενη δεκαετία. Και όποιος τα κρατάει αυτά στα χέρια του, έχει τη δυνατότητα να κάνει κακό και στα εθνικά μας συμφέροντα, διότι έχει τα στοιχεία που αφορούν τους αρχηγούς των Ενόπλων Δυνάμεων. Θα πάρουμε μια απάντηση γι' αυτό;

Είναι προφανές ότι εάν η ΝΔ έρθει πρώτο κόμμα δεν θα πάρουμε ποτέ απάντηση γι' αυτό. Θα υπάρξει συγκαάλυψη. Από την άλλη, από την δική μας την πλευρά καθιστούμε σαφές ότι εάν ο ΣΥΡΙΖΑ είναι πρώτο κόμμα την Κυριακή και υπάρξει προοδευτική πλειοψηφία, που θα υπάρξει, μια από τις πρώτες κινήσεις είναι να

προχωρήσουμε προς την κάθαρση. Την αναγκαία κάθαρση του δημόσιου βίου. Μέχρι και ο κ. Κώστας Καραμανλής το είχε πει αυτό. Ότι μπροστά στην αναγκαία κάθαρση του δημόσιου βίου δεν υπάρχει κανένα απόρρητο.

Εμείς θα το κάνουμε πράξη. Και αναρωτιέμαι γιατί ο κ. Ανδρουλάκης μιλάει για Εξεταστική; Έγινε μια Εξεταστική. Θα πρέπει να πάμε σε Προανακριτική για κάθε υπεύθυνο, με βάση και την πορεία των ερευνών. Τα πολιτικά πρόσωπα που εμπλέκονται οφείλουν να λογοδοτήσουν.

Θα παρακολουθούμε την πορεία των ερευνών της Δικαιοσύνης, που εννιά μήνες δεν έχουν προχωρήσει ούτε βήμα, απ' ό,τι φαίνεται. Αλλά ταυτόχρονα, με βάση όσα το Σύνταγμα ορίζει, θα προχωρήσουμε στη Βουλή στη σύσταση Προανακριτικής Επιτροπής. Ελπίζω να το αποδεχθεί ο κ. Ανδρουλάκης. Αν δεν το αποδεχτεί και επιμένει στην Εξεταστική, θα είναι ένα από τα θέματα ιδιαίτερης συζήτησης που φαντάζομαι ότι θα έχω μαζί του από Δευτέρα και μετά.

Αλλά θα προχωρήσουμε στην κατεύθυνση της διαλεύκανσης. Να πέσει φως, να υπάρξει η αλήθεια. Να πέσει φως στο σκοτάδι για να μάθουμε όχι μόνο ποιος -τα ξέρουμε-, πού βρίσκονται τούτη την ώρα όλα αυτά τα τεκμήρια που κάποιος μπορεί να τα χρησιμοποιήσουν για να εκβιάζουν το πολιτικό σύστημα και για να κάνουν κακό στην πατρίδα.

Γ. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ (ΕΡΤ): Κύριε Πρόεδρε, το 2019, όπως έδειξαν οι μετρήσεις μετά την κάλπη, οι συνταξιούχοι επέλεξαν σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό τη Νέα Δημοκρατία απ' ό,τι τον ΣΥΡΙΖΑ. Πιθανώς αυτό να συνετέλεσε και στο άνοιγμα αυτής της διαφοράς.

Το 2023, εκτιμάτε ότι τους έχει πείσει η πολιτική πρόταση; Το πρόγραμμα, οι δεσμεύσεις σας θα συναντήσουν σε μεγαλύτερο ποσοστό τον ΣΥΡΙΖΑ στην κάλπη, ή θα υπάρξει μια επανάληψη του ίδιου σκηνικού;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Νομίζω ότι μια από τις κοινωνικές κατηγορίες η οποία εξαπατήθηκε βάναισα από τον κ. Μητσοτάκη το 2019, μετά τη μεσαία τάξη που στο όνομά της ζήτησε την ψήφο του ελληνικού λαού και τη στήριξή της γιατί κατάντησε να ζει με κουπόνια, είναι οι συνταξιούχοι. Διότι, ξέρετε, πολλή σκόνη έχει πέσει σε σχέση με το τι ακριβώς συνέβη με τις συντάξεις και τους συνταξιούχους στα μνημονιακά χρόνια.

Η αλήθεια είναι ότι οι τρομακτικές περικοπές των συντάξεων -50% μειώθηκαν οι συντάξεις στα δυο πρώτα μνημόνια, το 85% των μειώσεων έγινε στα δύο πρώτα μνημόνια. Και βεβαίως ο ΣΥΡΙΖΑ έδωσε μια πολύ μεγάλη μάχη, αν θυμάστε, με τους δανειστές, τότε που ο κ. Μητσοτάκης μας κατηγορούσε με θράσος ότι τις σώσαμε τις συντάξεις αλλά το ανταλλάξαμε με το Μακεδονικό. Αυτά έλεγε. Δεν τα ξεχνά αυτά ο ελληνικός λαός.

Και εν τω μεταξύ περιπτώσει, τι είπε ο κ. Μητσοτάκης; Ότι αυτά που δίναμε εμείς τότε ήταν "ψίχουλα". Εμείς δίναμε μέρισμα κάθε Χριστούγεννα και δώσαμε τη 13^η σύνταξη μόλις βγήκαμε από τα μνημόνια. Και αυτά τα "ψίχουλα" τα κατάργησε. Είχε δεσμευθεί ότι θα διατηρήσει τη 13^η σύνταξη, για 800.000 συνταξιούχους θα είναι ολόκληρη. Την κατάργησε.

Αν αθροίσουμε τη μη απόδοση της 13^{ης} σύνταξης στους συνταξιούχους για τέσσερα συνεχόμενα έτη, αλλά και την απόφασή του να μην αποδώσει τα αναδρομικά, παρά την απόφαση του ΣτΕ σε σχέση με τις παράνομες, όπως έκρινε το ΣτΕ, περικοπές

που είχε κάνει η κυβέρνηση Σαμαρά, τα απέδωσε μονάχα ως προς το σκέλος των κύριων συντάξεων. Δώρα και επικουρική δεν αποδόθηκαν ποτέ.

Άρα έχουμε γύρω στα 7 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οποία στερήθηκαν αυτή την τετραετία από τους συνταξιούχους. Άρα λοιπόν, έχουν κάθε λόγο τούτη την ώρα οι συνταξιούχοι που, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί κανείς να τους κοροϊδέψει γιατί έχουν εμπειρία, θυμούνται τι ακριβώς συνέβη και βλέπουν τι ακριβώς γίνεται, να τιμωρήσουν τον κ. Μητσοτάκη γι' αυτή την εξαπάτηση.

Και να πω και κάτι άλλο: Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, τα νοικοκυριά που έχουν εισόδημα ως 700 ευρώ μηνιαίως, έχουν υποστεί μείωση της αγοραστικής τους δύναμης, την τετραετία Μητσοτάκη, 40%. Δηλαδή η σύνταξη ως 700 ευρώ, για ένα ζευγάρι συνταξιούχων το 2019, είχε 40% μεγαλύτερη αξία από τη σύνταξη 700 ευρώ σήμερα. Αυτό, ο συνταξιούχος το βλέπει στην τσέπη του. Το βλέπει γιατί δεν μπορεί να πληρώσει το ρεύμα, γιατί δε μπορεί να περάσει έξω από το σούπερ μάρκετ, γιατί δεν μπορεί να πάρει ένα δώρο στο εγγόνι του πλέον. Πώς θα ξεγελαστεί, λοιπόν; Θα τον φοβερίσουν ξανά με τις ανοησίες του Βαρουφάκη περί «Δήμητρας»; Πώς θα ξεγελαστεί ο συνταξιούχος;

Άρα λοιπόν, υπάρχουν πάρα πολλοί λόγοι νομίζω για να τιμωρήσουν τον κ. Μητσοτάκη. Και υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να στηρίξουν το ΣΥΡΙΖΑ, που με τη νίκη του θα ανοίξει τον δρόμο για μια προοδευτική κυβέρνηση. Διότι έχουμε δεσμευτεί στην επαναφορά της 13^{ης} σύνταξης. Το κάναμε το '19, πόσω δε μάλλον σήμερα.

Έχουμε δεσμευτεί για την επιστροφή των αναδρομικών. Την επιστροφή σε όλους τους συνταξιούχους. Δεσμευτήκαμε σε τρεις δόσεις, για λόγους δημοσιονομικής ευχέρειας. Έχουμε δεσμευτεί όμως. Κι έχουμε δεσμευτεί για τη μόνιμη αποκατάσταση του θέματος με την προσωπική διαφορά, ώστε να παίρνουν αυξήσεις όλοι οι συνταξιούχοι. Και αυτοί οι οποίοι το 2023 -με πρόβλεψη του δικού μας νόμου πήραν το '23 αύξηση- αυτοί οι οποίοι δεν πήραν λόγω προσωπικής διαφοράς, εμείς έχουμε δεσμευτεί και έχουμε ετοιμάσει το νομοσχέδιο, προκειμένου να το ψηφίσουμε για να πάρουν κι αυτοί οι συνταξιούχοι την αύξηση που δικαιούνται.

Δ. ΜΑΝΙΑΤΗΣ (Τα Νέα): Να επανέλθω κ. Πρόεδρε στις υποκλοπές, στην υπόθεση αυτή. Είπατε κάποια πράγματα ήδη, αν θέλετε να αποσαφηνίσετε το εξής: Πρώτον, σε ποιο βαθμό έχετε εσείς κάποια εικόνα του υλικού αυτού, το οποίο επαναλαμβάνετε πως έχει στα χέρια του, τέλος πάντων ή την επιστασία ή την ευθύνη ο πρωθυπουργός, και στις ομιλίες σας τελευταία και μετά το debate, βεβαίως. Και επειδή ακριβώς αναφερθήκατε στην απόδοση δικαιοσύνης, αν προκύψει κυβέρνηση με κορμό τον ΣΥΡΙΖΑ αύριο, ποια είναι τα όρια της απόδοσης της δικαιοσύνης αυτής και όχι της χειραγώγησης των θεσμών αφενός. Και, αφετέρου, αν ήδη, κατά τη γνώμη σας, παγιδεύεται εν μέρει το πολιτικό σύστημα -όχι εσείς-, αν παγιδεύεται βάσει του υλικού αυτού και βάσει της υπόθεσης αυτής ήδη το πολιτικό σύστημα στην τρέχουσα φάση. Ευχαριστώ πολύ.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Κύριε Μανιάτη, πώς να έχω εγώ εικόνα; Εγώ έκανα τις παρακολουθήσεις; Εικόνα έχει αυτός που διεξήγαγε τις παρακολουθήσεις. Οι παρακολουθήσεις γίνονταν από το διπλανό γραφείο του κ. Μητσοτάκη. Τις διεξήγαγε ο επικεφαλής της ΕΥΠ, που ο ίδιος διόρισε παρανόμως, άλλαξε τον νόμο

σας θυμίζω, για να διορίσει εκεί τον κ. Κοντολέοντα, ο οποίος δεν ήταν άριστος Η κυβέρνηση των “αρίστων” επέλεξε να τοποθετήσει σ’ αυτή τη νευραλγική θέση κάποιον που δεν είχε πτυχίο. Τυχαίο ήταν αυτό;

Το επέλεξε ο ίδιος ο πρωθυπουργός και δια μέσω του ανιψιού του -ήταν μια οικογενειακή υπόθεση- και τώρα θέλει να κρυφτεί πίσω από τον ανιψιό του, να μας πει ότι τα έκανε όλα ο ανιψιός του χωρίς αυτός να γνωρίζει τίποτα; Υπάρχει ένα πολύ μεγάλο ερώτημα, λοιπόν: Πού είναι τα στοιχεία όλα αυτά, οι καταγραφές που έγιναν και αφορούν δεκάδες ανθρώπους; Πού ακριβώς βρίσκονται; Πού βρίσκονται; Αυτή την απάντηση μόνο ο κ. Μητσοτάκης μπορεί να τη δώσει, κανένας άλλος. Διότι έχει όλο αυτό το διάστημα δείξει ο ίδιος ότι επιδιώκει τη συγκάλυψη. Όλο αυτό το διάστημα έχει δείξει ότι επιδιώκει τη συγκάλυψη.

Επικαλείται το εθνικό απόρρητο για να μην πει κανένας κουβέντα. Προστάτευσε απολύτως τον κ. Κοντολέοντα. Υπάρχει μια δικαστική έρευνα η οποία δεν έχει κουνήσει βήμα έννια μήνες, δεν έχει πάει ένας ύποπτος να καταθέσει. Κι έχουμε έναν πρωθυπουργό ο οποίος θεωρεί ότι αυτό δεν του δημιουργεί φθορά. Έχει τελειώσει. Έγινε, τελείωσε.

Δεν είναι έτσι. Σε ποια ευρωπαϊκή χώρα, σε ποια ευνομούμενη ευρωπαϊκή Δημοκρατία θα πιάνονταν ο πρωθυπουργός της χώρας με τον κοριό στο αυτί να ακούει τους πάντες, και την άλλη μέρα απλά να πει “δεν το ήξερα κι αν θα το ήξερα δεν θα το επέτρεπα, καληνύχτα σας, τελειώσαμε”. Και να έρχεται στο debate και να λέει “δεν σας ενημέρωσα σωστά, δεν υπήρχε εθνικός λόγος, έτσι τα λέγαμε αυτά.” Αδιανόητα πράγματα... Και ζητά την ψήφο των συντηρητικών ψηφοφόρων για τη συγκάλυψη. Τους ζητά να γίνουν συνένοχοι σ’ ένα από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα της Μεταπολίτευσης.

Δηλαδή αν την πάρει αυτή την ψήφο, εγώ σας λέω, τι θα κάνει μετά για άλλα τέσσερα χρόνια; Ποιος ακόμα θα παρακολουθεί; Πόσο ακόμα θα παραβιάσει το κράτος δικαίου;

Θέλω να είμαι απολύτως σαφής. Σε ό,τι αφορά το πρώτο σκέλος του ερωτήματος σας, ο κ. Μητσοτάκης έχει την απόλυτη γνώση και την απόλυτη ευθύνη και οφείλει ν’ απαντήσει σε αυτό το ερώτημα. Και σε ό,τι αφορά το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος σας, αν παγιδεύεται το πολιτικό σύστημα ή οι οικονομικοί παράγοντες; Κοιτάξτε, δεν χρειάζεται να είναι κανείς ιδιαίτερα ευφυής για να το κατανοήσει. Αν εσείς γνωρίζατε, κ. Μανιάτη, ότι κάποιος γνωρίζει τα πάντα για σας, όλα σας τα προσωπικά δεδομένα, πιστεύω δεν θα αισθανόσασταν και πάρα πολύ καλά. Προσωπικά το λέω. Εγώ τουλάχιστον δεν θα αισθανόμουν και πάρα πολύ καλά.

Χ. ΚΥΜΠΙΖΗΣ (KONTRA NEWS): Καλησπέρα κ. Πρόεδρε. Όλοι έχουμε δει τις τραγικές εικόνες του 81χρονου στη Θεσσαλονίκη ο οποίος βρίσκεται σε αναπηρικό αμαξίδιο και τον οποίο έδιωξαν από το σπίτι του και κοιμάται στην αυλή του. Έχετε ήδη μιλήσει για το σχέδιό σας για τις περιουσίες που κινδυνεύουν. Θέλω να μας πείτε ποιο είναι το σχέδιο του ΣΥΡΙΖΑ για τις περιουσίες που ήδη έχουν χαθεί και ειδικά για τις πρώτες κατοικίες που έχουν ήδη πλειστηριαστεί. Και τι απαντάτε στους εκπροσώπους της κυβέρνησης που λένε πως δεν νοείται να μη γίνονται πλειστηριασμοί πρώτης κατοικίας, διότι θα μείνουν πολλά απλήρωτα δάνεια. Ευχαριστώ.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Κύριε Κυμπιζή, εμείς έχουμε παρουσιάσει ένα ολιστικό σχέδιο για την αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος της ελληνικής οικονομίας, που είναι το πρόβλημα του ιδιωτικού χρέους. Διότι αυξήθηκε 40 δισεκατομμύρια την τελευταία τετραετία το ιδιωτικό χρέος. Είναι μια βραδυφλεγής βόμβα.

Και για να τελειώνει αυτό το παραμύθι, αυτή η καραμέλα, υπήρχε προστασία της πρώτης κατοικίας από το 2010 μέχρι και το 2020-21, που αυτό σταμάτησε με τον κ. Μητσοτάκη. Εμείς αφήσαμε προστατευμένη την πρώτη κατοικία, τον νόμο Κατσέλη, που μετεξελίχθηκε σε νόμο Κατσέλη-Σταθάκη, ήταν σε ισχύ, με διαρκείς παρατάσεις, αλλά ήταν σε ισχύ, μέχρι το τέλος του 2019.

Ο κ. Μητσοτάκης επέκτεινε την ισχύ εξαιτίας της πανδημίας. Και μόλις τελείωσε η πανδημία, ήρθε και ψήφισε το νέο πτωχευτικό κώδικα, «καμία προστασία της πρώτης κατοικίας». Μεταφορά όλων των κόκκινων δανείων στα funds, τα οποία funds τούτη την ώρα έρχονται και εκβιάζουν κρατώντας και μια εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και λένε ότι «εμείς θα πάμε με πλειστηριασμούς να πάρουμε το 100% της αντικειμενικής εμπορικής αξίας, παρά το ότι έχουμε πάρει τα δάνεια αυτά στο 20-25%».

Εμείς λοιπόν παρουσιάσαμε ένα σχέδιο λύσης, το οποίο έχει στον πυρήνα της λογικής του τις ρυθμίσεις. Δηλαδή ένα σχέδιο λύσης που υποχρεώνει -κατ' αρχάς νομοθετούμε να μπει σ' ένα πλαίσιο η λειτουργία των funds. Δεν μπορεί να λειτουργούν ανεξέλεγκτα. Και ταυτόχρονα φτιάχνουμε έναν εξωδικαστικό μηχανισμό ο οποίος είναι απλός και γρήγορος και ταυτόχρονα είναι δεσμευτικός για τον πιστωτή. Όποιο αποτέλεσμα βγάλει η πλατφόρμα, είναι υποχρεωμένος ο πιστωτής να το τηρήσει. Δίνουμε δυο εναλλακτικές επιλογές. Μία βραχυχρόνια αντιμετώπιση και μια μακροχρόνια.

Η βραχυχρόνια αντιμετώπιση έχει μεγάλη διαγραφή της ονομαστικής αξίας του χρέους και επιδότηση από το κράτος, σημαντική επιδότηση ώστε να βοηθηθεί με διευρυμένη κοινωνικά κριτήριά, να μπορέσει ν' αντεπεξέλθει και ο δανειολήπτης, το κούρεμα προβλέπει να είναι μέχρι και 60% της ονομαστικής αξίας του χρέους.

Και η μακροχρόνια λύση, αν την επιλέξει κανείς, ως 35 χρόνια, δίνει μικρές δόσεις. Θα αποπληρωθεί όμως στα 35 χρόνια το 100%, προσέξτε, της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, όχι της ονομαστικής αξίας του χρέους. Αυτή είναι η λύση που προτείνουμε.

Ταυτόχρονα, θεσπίζουμε και τη δικαστική προστασία, αν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρξει λύση μέσα από το μηχανισμό, προφανώς με υπαιτιότητα τις περισσότερες φορές του πιστωτή ή και του δανειολήπτη.

Αυτή η λύση λοιπόν, κατά την άποψή μας, μπορεί να δώσει μια διέξοδο, δεν είναι μη ρεαλιστική λύση. Είναι μια λύση που πιστεύω ότι και τα funds θα πρέπει να την αποδεχθούν, διότι αλλιώς και αυτά θα οδηγηθούν σε πολύ μεγάλο αδιέξοδο. Διότι δεν πρόκειται εμείς να δεχθούμε τη λεηλασία της κατοικίας και της περιουσίας της μεσαίας τάξης.

Θα είναι η μεγαλύτερη αναδιανομή περιουσίας, μιλάμε για 700.000 ενυπόθηκες κατοικίες, ύψους 40 δισεκατομμυρίων ευρώ. Υπό κανονικές συνθήκες και αν δεν είχαμε «Ενημέρωση 107» στη χώρα μας, στη θέση 107, αυτό θα έπρεπε να ήταν το κεντρικό θέμα συζήτησης σ' αυτή την προεκλογική περίοδο. Το κεντρικό. Κανείς δεν συζητά αυτό. 700.000 νοικοκυριά.

Για τα νοικοκυριά που ήδη έχουν χάσει την περιουσία τους, κοιτάζτε, δεν είμαστε μάγοι να δίνουμε λύσεις σε όλα τα θέματα. Δεν μπορούμε να δώσουμε λύση σε όλα τα θέματα. Εμείς θα δώσουμε λύσεις σε αυτά που μπορούν να λυθούν. Δεν μπορούμε να υποσχεθούμε σε όλους όλα. Θα υποσχεθούμε όμως ότι με σχέδιο, με τεκμηρίωση, με ρεαλισμό, θα έρθουμε να βρούμε λύσεις βιώσιμες που θα απαλύνουν τον πόνο και το φόβο της ελληνικής κοινωνίας και κυρίως της μεσαίας τάξης.

Ν. ΛΕΙΒΑΔΑΡΗ (Ναυτεμπορική): Καλησπέρα κ. Πρόεδρε. Η Κομισιόν στις χθεσινές εαρινές της προβλέψεις κρούει ένα ηχηρό καμπανάκι για το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών. Κατ' ανάγκη για το ίδιο θέμα κρούει σήμερα στη *Ναυτεμπορική* και ο Διοικητής της τράπεζας της Ελλάδος ο κ. Γιάννης Στουρνάρας, οι οποίοι λέει επίσης ότι ο δημοσιονομικός χώρος είναι πολύ μικρός. Αρκεί μόνο για στοχευμένες παροχές στους ευάλωτους. Και ότι η επενδυτική βαθμίδα θα κριθεί από τις προγραμματικές δηλώσεις της επόμενης κυβέρνησης. Το οικονομικό πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ διασφαλίζει την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, με δεδομένο ότι περιλαμβάνει γενναίες μειώσεις φόρων, αυξήσεις μισθών και συντάξεων;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Κυρία Λειβαδάρη, απάντησα και στην πρώτη ερώτηση που μου τέθηκε ότι έχω πλήρη επίγνωση των δημοσιονομικών δυνατοτήτων και των δημοσιονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Είμαστε η κυβέρνηση εκείνη που καταφέραμε αυτό που φαινόταν ακατόρθωτο, όταν ξεκινούσε αυτή η προσπάθεια τον Σεπτέμβριο του 2015: να ολοκληρώσουμε με επιτυχία ένα δύσκολο πρόγραμμα κρατώντας την κοινωνία όρθια, να βγάλουμε την οικονομία σε αναπτυξιακούς ρυθμούς μετά από πάρα πολλά χρόνια, να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για μια βιώσιμη ρύθμιση του χρέους που την πετύχαμε και ταυτόχρονα να έχουμε 37 δισεκατομμύρια στα δημόσια ταμεία, γιατί; Για να μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στις αγορές.

Πεποίθησή μου λοιπόν είναι ότι το 2019 χάθηκε ευκαιρία σύντομα η χώρα να αποκτήσει και επενδυτική βαθμίδα. Γιατί; Γιατί γυρίσαμε στις παλιές δοκιμασμένες νεοφιλελεύθερες συνταγές που μας οδήγησαν στη χρεοκοπία. Οι κυβερνήσεις της ΝΔ μας οδήγησαν στη χρεοκοπία, αυτές αφήσανε τεράστια ελλείμματα. Γιατί; Γιατί η συνταγή αυτή, η δοκιμασμένη συνταγή είναι μια συνταγή που θέλει να δίνει φοροαπαλλαγές στους έχοντες και κατέχοντες, στους πλούσιους. Αλλά ταυτόχρονα να μη δίνει καμία αναπτυξιακή προοπτική, να μην έχει καμία έγνοια για το πώς θα αυξηθεί η ζήτηση προκειμένου να κινηθεί η οικονομία. Και νομίζω ότι τα αποτελέσματα αυτά τα είδαμε και στο παρελθόν, τα βλέπουμε και τώρα.

Η οικονομία δεν πάει τόσο καλά όσο νομίζουμε. Έχω επίγνωση αυτού του γεγονότος. Ο μέσος αναπτυξιακός ρυθμός στην τετραετία είναι στο 1,8. Είχαμε μεγάλη αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης αλλά είχαμε και μια μεγάλη βουτιά με την πανδημία. Είναι ακριβώς εκεί που την αφήσαμε εμείς: 1,6 το 2018, 1,8 το 2019 ο αναπτυξιακός ρυθμός. Και οφείλεται σε πολύ μεγάλο βαθμό σε μια τεράστια δημοσιονομική επέκταση που είχε τη δυνατότητα να κάνει εξαιτίας της πανδημίας ο κ. Μητσοτάκης.

Ο κ. Μητσοτάκης λοιπόν οφείλει να απολογηθεί για το ζήτημα της επενδυτικής βαθμίδας. Ο κ. Μητσοτάκης οφείλει να απολογηθεί, διότι δεν είχε μείνει τίποτε άλλο το 2019 όταν ανέλαβε, μονάχα αυτό είχαμε αφήσει ανολοκλήρωτο. Και το υποσχέθηκε πριν τις εκλογές ότι θα γίνει αμέσως μετά το 2019 το υποσχέθηκε για

το 2020. Το 2020 για το 2021, το 2021 για το 2022 και για το 2022 για το 2023 και όταν ήρθαν οι εκλογές για μετά τις εκλογές.

Να είστε βέβαιοι ότι μια προοδευτική κυβέρνηση θα καταφέρει και να στηρίξει την οικονομία και να δημιουργήσει μια βιώσιμη προοπτική που θα φέρει την επενδυτική βαθμίδα. Παράλληλα όμως και με ένα άλλο παραγωγικό μοντέλο, το οποίο θα αξιοποιήσει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της ελληνικής οικονομίας.

Γ. ΛΙΒΙΤΣΑΝΟΣ (News 247): Κύριε Πρόεδρε, αναφερθήκατε στην κατάργηση της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής. Φαντάζομαι θα έχετε ακούσει και εσείς την κριτική από τη ΝΔ ότι λέτε στα παιδιά “κλείστε τα βιβλία”. Ότι αυτό είναι το μήνυμά σας. Αυτό λέτε στα παιδιά; Τους λέτε μη διαβάζετε;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Ίσα ίσα, τα παιδιά τώρα πρέπει να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους. Απλά θα ξέρουν ότι δεν θα υπάρχει ένα τεχνητό χέρι το οποίο, παρά τις προσπάθειές τους, θα τους σπρώξει ώστε οι κόποι τους να πάνε στράφι.

Πανελλαδικές εξετάσεις στην Ελλάδα δίνουμε δεκαετίες, σχεδόν όλοι όσοι καθόμαστε σε αυτό το τραπέζι έχουμε δώσει πανελλαδικές εξετάσεις. Και γνωρίζουμε ότι δεν υπήρχε ποτέ αυτός ο τεχνητός κόφτης. Υπήρχε ένας κλειστός αριθμός εισακτέων κάθε φορά, που τον αποφάσιζε το υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με τα πανεπιστημιακά μας ιδρύματα.

Τι αποφάσισε ο κ. Μητσοτάκης λοιπόν; Να έρθει και να φέρει έναν τεχνητό κόφτη. Να μειώσει τον αριθμό πολύ χαμηλότερα από αυτό τον κλειστό αριθμό που ορίζουν τα πανεπιστημιακά ιδρύματα ότι μπορούν να αντέξουν ως φοιτητές πρωτοετείς, για δυο λόγους.

Ο πρώτος λόγος, προφανής: Για να μειωθούν με αυτό τον τρόπο οι δαπάνες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Να περικόψει δαπάνες με ένα έμμεσο τρόπο.

Ο δεύτερος λόγος ακόμα πιο προφανής και ακόμα πιο ανήθικος: Για να σπρώξει πελατεία σε ιδιωτικά κολλέγια αμφιβόλου ποιότητας σε σχέση με το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο.

Ε, λοιπόν, αυτή η αθλιότητα κατά την άποψή μου πρέπει να τερματιστεί και θα τερματιστεί από αυτές τις πανελλαδικές εξετάσεις. Τούτο δεν σημαίνει ότι θα πρέπει οι μαθητές να ανακόψουν την προσπάθειά τους. Διότι δεν θα μούνε όλοι. Θα μπει ο αριθμός εκείνος που προβλέπεται. Και κυρίως στις σχολές υψηλής ζήτησης, ο ανταγωνισμός θα είναι ούτως ή άλλως ο ανταγωνισμός που πάντοτε υπήρχε.

Γ. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ (iEidiseis): Κύριε Πρόεδρε, εμφανίζεστε σίγουρος ότι το πρώτο και το τρίτο κόμμα θα καταφέρουν να κάνουν κυβέρνηση το βράδυ των εκλογών. Άρα να υποθέσω ότι αν είστε πρώτο κόμμα την Κυριακή το βράδυ, θα πάρετε τηλέφωνο τον Νίκο Ανδρουλάκη για να συζητήσετε το ενδεχόμενο της συνεργασίας σας. Πώς θα τον πείσετε όμως πέρα από τα προγραμματικά, να φύγει από την περίφημη θέση «ούτε... ούτε...» δεν χρειάζεται να το αναλύσω. Και αν δεν καταφέρετε να τα βρείτε, θα πάμε σε δεύτερες εκλογές;

Θα ήθελα κ. Πρόεδρε αν μου επιτρέπετε γιατί θεωρώ υποχρέωση και καθήκον, να ακουστεί η λέξη Τέμπη σε αυτή την προεκλογική περίοδο. Θα ήθελα ένα σχόλιο γι' αυτό, για το τραγικό δυστύχημα και τα εγκληματικά λάθη τα οποία υπήρξαν και τι μπορεί να γίνει από μια προοδευτική κυβέρνηση την επόμενη μέρα.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Σας ευχαριστώ και για τα δυο ερωτήματα. Το πρώτο ερώτημα νομίζω ότι απλά θα απαντηθεί, πολύ γρήγορα θα απαντηθεί. Είναι προφανές ότι αν υπάρξει δυνατότητα να συγκροτήσουμε προοδευτική κυβέρνηση αν ο ΣΥΡΙΖΑ είναι πρώτος και προφανώς θα καλέσω τον κ. Ανδρουλάκη να κουβεντιάσουμε και αρνηθεί θέτοντας ζήτημα προσώπων -προσώπου μάλιστα, όχι προσώπων!- νομίζω ότι θα αναλάβει και την ευθύνη γιατί θα πάμε σε δεύτερες εκλογές. Είναι πολύ απλά τα πράγματα. Και στις δεύτερες εκλογές νομίζω ότι όλοι κατανοούν ότι θα έχουν ένα χαρακτήρα δημοψηφισματικό, ανάμεσα στα δυο πρώτα κόμματα, εφόσον θα υπάρχει ξανά η προοπτική των 40 εδρών bonus και εφόσον θα τεθούν ξανά με ένα πάρα πολύ επιτακτικό τρόπο διλήμματα, το οποίο δεν θα ωφελήσει σε καμία περίπτωση, νομίζω, τα μικρότερα κόμματα.

Θα χαθεί μια ευκαιρία, όμως. Μια σημαντική ευκαιρία για τον τόπο, που είναι η απλή αναλογική και η δυνατότητα συγκρότησης συμμαχικών κυβερνήσεων, σε μια προγραμματική βάση. Σε όλο τον κόσμο έτσι γίνεται. Στη Γερμανία κάθισαν τρία κόμματα εκεί -δεν μπορεί να κατηγορήσει κανείς τη Γερμανία ότι δεν έχει σταθερότητα- και με βάση τον συσχετισμό δύναμης στο Κοινοβούλιο, μοίρασαν τα υπουργικά έδρανα. Αλλά δεν έθεσε κανένας αντίρρηση για το ποιος θα είναι πρωθυπουργός, αν θα είναι του πρώτου, του δεύτερου ή του τρίτου ή κάποιος άγνωστος x.

Νομίζω ότι δεν θα χρειαστεί να τον πείσω εγώ. Θα έχει πάρει τις αποφάσεις του με βάση και το κριτήριο της επιβίωσης που πάντοτε παίζει πάρα πολύ σημαντικό ρόλο και στη ζωή και στην πολιτική.

Τώρα να πω δυο λόγια για τα Τέμπη. Διότι ο κ. Μητσοτάκης έκανε μια δήλωση που κατά την άποψή μου είναι ντροπιαστική, είπε ότι τα Τέμπη για το κόμμα του ήταν μια πρόσκαιρη φθορά, την οποία την ξεπέρασε. Δεν μπορούμε να αποτιμούμε τα πάντα στη λογική της φθοράς της πολιτικής, και του κόστους. Τις ανθρώπινες ζωές δεν μπορούμε να τις μετράμε ως “φθορά”. Εγώ θεωρώ ότι ακόμη μεγαλύτερη ευθύνη και ακόμη μεγαλύτερο έγκλημα από την απαξίωση του σιδηροδρόμου και όλα όσα μας οδήγησαν σε αυτό το έγκλημα, είναι ο τρόπος με τον οποίο διαχειρίστηκε αυτό το τραγικό δυστύχημα ο κ. Μητσοτάκης από την επόμενη μέρα. Από την πρώτη στιγμή να βγει και να πει ότι την ευθύνη έχει ένας σταθμάρχης, ένας άνθρωπος. Που απεδείχθη ότι παρανόμως διορίστηκε. Γιατί λέω “απεδείχθη”; Έχει ασκηθεί ποινική δίωξη. Εκεί η Δικαιοσύνη κινείται, οφείλω να πω. Ασκήθηκε η ποινική δίωξη και στον επικεφαλής του ΟΣΕ, αλλά και στην Επιτροπή που αποφάσισε τη μετάταξη. Γιατί παράνομη; Διότι δεν πληρούσε τα ηλικιακά όρια.

Και ήρθε εκ των υστέρων ο υπουργός Καραμανλής να νομιμοποιήσει αυτή τη μετάταξη. Και το ερώτημα είναι: ποιανού ρουσφέτι είναι αυτός ο άνθρωπος; Ποιο γαλάζιο βύσμα τον έβαλε εκεί να διαχειρίζεται τη ζωή 57 ανθρώπων, χωρίς εκπαίδευση, χωρίς προϋπηρεσία; Πρέπει να δοθούν απαντήσεις.

Το δεύτερο αδιανόητο, κατά την άποψή μου, που πρέπει να δοθούν απαντήσεις, είναι γιατί αυτά τα ψέματα. Γιατί αυτά τα ψέματα με την τηλεδιοίκηση; Το σόου που έκανε ο υπουργός ο Παπαδόπουλος που βρέθηκε σε μια απαρχαιωμένη κονσόλα. Και τα σόου που έκανε ο ίδιος ο κ. Γεραπετρίτης, για να μας πείσει δήθεν ότι υπήρχε τηλεδιοίκηση. Ενώ η τηλεδιοίκηση καταστράφηκε με μια πυρκαγιά τον Ιούλιο του 2019, μετά τις εκλογές. Ορίστε και το έγγραφο, το έχω σήμερα μαζί μου να σας το διανείμω: 29/7/2019, επίσημο έγγραφο του ΟΣΕ που αναφέρεται στην

πυρκαγιά που κατέστρεψε το Κέντρο Τηλεδιοίκησης και λέει ότι «εξαιτίας του συμβάντος, τέθηκε εκτός λειτουργίας η Τηλεδιοίκηση Λάρισας και σημειώθηκαν ζημιές στις εγκαταστάσεις σηματοδότησης». 27 Ιουλίου 2019, 7 το απόγευμα έγινε η πυρκαγιά αυτή. Και μας έλεγαν ότι δεν υπήρχε ποτέ, ότι επί των ημερών μας κάηκε και εμείς δεν το αποκαταστήσαμε. Εδώ, η αθλιότητα των ψεμάτων πάνω σε 57 ανθρώπους που έχασαν τη ζωή τους. Τέσσερα χρόνια δεν βρέθηκε ένας να πάει να αποκαταστήσει αυτή τη ζημιά!

Και όχι μονάχα αυτό, αλλά λίγες μέρες πριν στη Βουλή έλεγε «ντροπή» στους βουλευτές που του έλεγαν υπάρχει ζήτημα ασφάλειας και είχε πάρει τρία εξώδικα από τους εργαζόμενους που είχαν προαναγγείλει το έγκλημα που ερχόταν.

Και σήμερα αυτός ο άνθρωπος είναι υποψήφιος στις Σέρρες. Γιατί; Γιατί λέγεται Καραμανλής. Αν είχε οποιαδήποτε άλλη ονομασία, δεν θα ήταν υποψήφιος. Λέγεται Καραμανλής. Διότι αυτό είναι το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, οικογενειοκρατία παντού.

Εγώ πιστεύω ότι ο ελληνικός λαός ζητά απαντήσεις. Και θέλω να πω ότι είναι ηθική μας υποχρέωση να δοθούν απαντήσεις και να υπάρχει δικαίωση και για τις οικογένειες των παιδιών που άδικα χάθηκαν, αλλά και γιατί αν δεν υπάρξουν απαντήσεις θα ξαναβρεθούμε μπροστά σε τέτοιες τραγωδίες και δεν μας αξίζει.

Γ. ΜΠΑΪΡΑΜΟΓΛΟΥ (Documento): Κύριε Πρόεδρε, με δεδομένο ότι είναι αδύνατο να προκύψει κυβέρνηση αυτοδυναμίας, λόγω της απλής αναλογικής, θέλω να μας πείτε αν υπάρχει δυνατότητα να προκύψει έστω και μια βραχύβια κυβέρνηση συνεργασίας για να αποκαταστήσει το κράτος Δικαίου, μετά και τις αποκαλύψεις του *Documento* για πάνω από 100 παρακολουθήσεις πολιτικών προσώπων, οικονομικών παραγόντων, στρατιωτικών και δημοσιογράφων.

Επίσης, συμπληρωματική σε αυτή, δεδομένου και του ρόλου που έχουν επιτελέσει συγκεκριμένοι δικαστικοί παράγοντες στην υπόθεση υποκλοπών, θα ήθελα να μας εξηγήσετε τις πρωτοβουλίες για να έρθει -χρησιμοποιώ μια φράση σας- «δικαιοσύνη στη Δικαιοσύνη». Ευχαριστώ.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Αν κατάλαβα καλά, με ρωτάτε αν δεν βγαίνουν οι συσχετισμοί για να υπάρχει κυβέρνηση μακράς πνοής; Διότι αν νικήσει ο ΣΥΡΙΖΑ, νομίζω θα υπάρχουν οι συσχετισμοί, θα πάμε να συγκροτήσουμε μια κυβέρνηση μακράς πνοής, τετραετίας, σταθερότητας. Όχι μια κυβέρνηση ειδικού σκοπού. Που μέσα σε αυτή βεβαίως της μακράς πνοής διακυβέρνηση, θα εντάξουμε και όλους τους ειδικούς σκοπούς. Μέσα στους γενικούς σκοπούς, θα εντάξουμε και τους ειδικούς σκοπούς. Δηλαδή, θα είναι νομίζω προτεραιότητά μας το ζήτημα της κάθαρσης στο θέμα των υποκλοπών και βεβαίως της απόδοσης δικαιοσύνης και στο έγκλημα των Τεμπών.

Αλλά δεν μπορώ να σκεφτώ, εμένα αυτή τη στιγμή αυτό που με απασχολεί είναι η νίκη στις εκλογές. Γιατί πιστεύω ότι η νίκη ξεκλειδώνει την προοπτική προοδευτικής διακυβέρνησης, κυβέρνησης μακράς πνοής και σταθερότητας. Από εκεί και πέρα, ας δούμε τα αποτελέσματα, θα έχουμε τη δυνατότητα να κουβεντιάσουμε, να εκτιμήσουμε. Δεν αποκλείω εκ των προτέρων την πιθανότητα να προκύπτει μια τέτοια συζήτηση την επομένη των εκλογών, αλλά ο στόχος μου δεν είναι μια κυβέρνηση ειδικού σκοπού. Είναι μια κυβέρνηση τετραετίας, σταθερότητας, μακράς πνοής που θα συμπεριλάβει και όλους αυτούς τους ειδικούς σκοπούς που είναι καίριας σημασίας για τη Δημοκρατία μας και για την κοινωνία.

Πώς θα έρθει η δικαιοσύνη στη Δικαιοσύνη; Επειδή πολλά έχουν ειπωθεί, πολλά έχουν γραφτεί, εγώ θέλω να σας πω κάτι: Έχω πολύ μεγάλη εμπιστοσύνη στην πλειοψηφία των δικαστικών λειτουργιών στον τόπο μας. Δεν έχω εμπιστοσύνη σε κάποιους δικαστές, που έχουν αποδεδειγμένα κάνει ό,τι μπορούν, προκειμένου να μη τους έχω εμπιστοσύνη. Αλλά δεν είναι οι συγκεκριμένοι δικαστές η Δικαιοσύνη. Υπάρχουν δεκάδες, εκατοντάδες δικαστές που μάχονται σε αντίξοες συνθήκες, σε δύσκολες συνθήκες για να δώσουν δικαιοσύνη στον τόπο μας. Και πρέπει να τους δώσουμε χώρο, πρέπει να τους δώσουμε δυνατότητα να μπορέσουν να αναπνεύσουν. Πρέπει να τους στηρίξουμε. Πρέπει να τους στηρίξουμε και μισθολογικά, να τους στηρίξουμε και με την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή. Είναι άθλιες οι συνθήκες στις οποίες δουλεύουν. Και βεβαίως πρέπει να ανοίξουμε και θα ανοίξουμε μια πολύ μεγάλη συζήτηση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και για τις αναγκαίες θεσμικού χαρακτήρα μεταρρυθμίσεις, για να πάρει ανάσα η Δικαιοσύνη.

Σε κάθε περίπτωση, δεν ερχόμαστε εμείς για να εκδικηθούμε κανέναν. Ερχόμαστε για να φέρουμε θεσμικές μεταρρυθμίσεις, να χτίσουμε τη δυνατότητα να ανακτήσει το κύρος της η Δικαιοσύνη και την αξιοπιστία της στην ελληνική κοινωνία. Διότι σήμερα την έχει χάσει αυτή την αξιοπιστία.

ΑΝΤ. ΓΚΙΟΚΑΣ (Newsbomb,, ACTION 24): Κύριε Πρόεδρε, αν καταλάβαμε σωστά από την απάντηση που δώσατε λίγο νωρίτερα στον συνάδελφο τον κ. Μακρυγιάννη, αν δηλαδή οδηγηθούμε σε δεύτερες εκλογές και ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μπει πρώτος σε αυτή τη διαδικασία και δεν έχει καταφέρει να σχηματίσει κυβέρνηση στην απλή αναλογική, τότε το προσκλητήριο προς τα κόμματα της Κεντροαριστεράς για συνεργασία παύει να υφίσταται; Θα διεκδικήσετε δηλαδή την αυτοδυναμία; Ευχαριστώ.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Δεν κατάλαβα το ερώτημά σας. Μπορείτε να επαναλάβετε;

ΑΝΤ. ΓΚΙΟΚΑΣ: Αν βγείτε πρώτος και δεν καταφέρετε να σχηματίσετε κυβέρνηση, σ' αυτές τις εκλογές, της απλής αναλογικής, στις επόμενες θα πάρετε την αυτοδυναμία;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Ε, τι, θα πάμε να χάσουμε;

ΑΝΤ. ΓΚΙΟΚΑΣ: Όχι να χάσετε, αν θα συνεχίσετε να τους καλείτε για συνεργασία.

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Τα πράγματα είναι απλά: Έχουμε μπροστά μας μια μεγάλη ευκαιρία. Και θα αναλάβουν όλοι τις ευθύνες τους μπροστά σ' αυτή τη μεγάλη ευκαιρία. Εμείς, έχω μαλλιάσει η γλώσσα μου να λέω ότι δεν πρέπει να χαθεί αυτή η ευκαιρία. Να ζησει η Ελληνική Δημοκρατία τη δυνατότητα μιας συμμαχικής κυβέρνησης, που θα αντιστοιχεί σε έδρες τον απόλυτο αριθμό των ψήφων που έχει πάρει το κάθε κόμμα. Χωρίς μπόνους, χωρίς κόλπα, χωρίς τρικ, στη βάση της προγραμματικής σύγκλισης. Και αυτό μπορεί να γίνει, μην το απορρίψουμε πριν το δούμε να συμβαίνει. Και μπορεί να φέρει μια κυβέρνηση και ένα πολιτικό σύστημα το οποίο θα απαλλαγεί κι από αυτή την τοξικότητα, απ' αυτή την αλαζονεία. Δεν έχουμε κουραστεί απ' αυτές τις αλαζονικές αυτοδύναμες κυβερνήσεις; Φανταστείτε πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα εάν δεν υπήρχε αυτή η αλαζονεία που μας έδειξε ο κ. Μητσοτάκης αυτά τα τέσσερα χρόνια. Την απαξίωση, δεν νοιάζεται για την κοινωνία και έχει την αίσθηση ότι είναι ο ηγεμόνας.

Μια κυβέρνηση συνεργασίας δεν μπορεί να δημιουργήσει τέτοιους όρους σε κανέναν. Εγώ θεωρώ ότι είναι μια μεγάλη ευκαιρία να το ζήσουμε αυτό. Από 'κει και πέρα, αν δεν προκύψουν οι προϋποθέσεις γι' αυτό, είτε αριθμητικά είτε εξαιτίας της πολιτικής στάσης των κομμάτων του ευρύτερου προοδευτικού τόξου, θα αναλάβουν και τις ευθύνες τους. Δηλαδή, με συγχωρείτε, η απλή αναλογική δεν είναι μόνο δικαιώματα, έχει και υποχρεώσεις. Πρέπει η ευθύνη να αναληφθεί για το πώς θα κυβερνηθεί η χώρα. Και η ευθύνη αυτή θα αφορά όλους. Μη νομίζετε ότι κάποιος θα βγάλουν την ουρά τους απ' έξω.

Δηλαδή με συγχωρείτε τώρα, είναι πιστευτό στον κόσμο της εργασίας ότι είναι το ίδιο να έχουμε μια κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ που θα έρθει να αποκαταστήσει την εργασιακή νομοθεσία, το οκτάωρο, το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, να αυξήσει τον μισθό με μια κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας που τα κατήγγειλε όλα αυτά και θα συνεχίσει να τα καταργεί; Ποιος μπορεί να πεισθεί γι' αυτό; Ποιος μπορεί να πεισθεί ότι είναι το ίδιο; Και αν για παράδειγμα τον κ. Κουτσούμπα δεν τον νοιάζει αν την άλλη μέρα οι εργαζόμενοι θα ζήσουν καλύτερα ή χειρότερα, ας απολογηθεί στους εργαζόμενους που καλεί να τον ψηφίσουν γι' αυτό.

Άρα λοιπόν, την επόμενη μέρα των εκλογών, ο καθένας μας θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του. Αν δεν τις αναλάβει, θα πάμε σε δεύτερες εκλογές. Και τι θα πάμε να διεκδικήσουμε τις δεύτερες εκλογές; Θα πάμε να διεκδικήσουμε τη νίκη.

Από 'κει και πέρα, εγώ ακόμα και σε αυτό το ενδεχόμενο θα είμαι πάντοτε ανοιχτός στην αναγκαία, πιστεύω συνεργασία των προοδευτικών δυνάμεων, διότι πιστεύω ότι οι προκλήσεις είναι τόσο σύνθετες και τόσο μεγάλες που κανένας δεν μπορεί μόνος του. Η ενότητα είναι αυτή η οποία μπορεί να μας οδηγήσει να αντιμετωπίσουμε και να αντεπεξέλθουμε σε όλες τις δυσκολίες.

Π. ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Φίλες και φίλοι, κυρίες και κύριοι, επειδή έχουμε συμπληρώσει ήδη 65 λεπτά συνέντευξη Τύπου και επειδή το πρόγραμμα του Προέδρου είναι ασφυκτικό, πρέπει να πετάξει για Θεσσαλονίκη, και γνωρίζοντας τον κίνδυνο να με πάρετε στο κυνήγι όλοι όσοι δεν κάνατε ερωτήσεις, θα δώσουμε την τελευταία στον κ. Ιάσωνα Σχοινά από το Attica και θα κλείσουμε εδώ.

Ι. ΣΧΟΙΝΑΣ (ΑΤΤΙΚΑ): Κύριε Πρόεδρε, λέτε ότι ζητάτε μια πρώτη ευκαιρία για να υλοποιήσετε το πρόγραμμά σας χωρίς τη δαμόκλειο σπάθη της τρόικας. Σε μια κυβέρνηση συνεργασίας όμως, απαιτούνται εκ των πραγμάτων συμβιβασμοί λόγω της συμμετοχής πολλών κομμάτων σε αυτή. Ποιες είναι οι δικές σας κόκκινες γραμμές εφόσον καθίσετε στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης με άλλες προοδευτικές δυνάμεις; Τα 11 άρθρα του Συμβολαίου για την Αλλαγή, είναι όροι απαράβατοι για τον ΣΥΡΙΖΑ; Και στο ίδιο πλαίσιο, μια δεύτερη ερώτηση: Αν και εφόσον σχηματίσετε κυβέρνηση πού προσανατολιζέστε αναφορικά στο ποιοι θα αναλάβουν θέσεις ευθύνες; Θα έχουμε εκπλήξεις;

ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ: Τα 11 άρθρα του Συμβολαίου Αλλαγής τα έχουμε καταθέσει εδώ και καιρό στην κρίση της ελληνικής κοινωνίας και των πολιτών, αλλά και στην κρίση των προοδευτικών δυνάμεων. Προφανώς διότι θα αποτελέσει τη βάση της συζήτησης που θα εκκινήσουμε τη Δευτέρα, λαμβάνοντας την πρώτη διερευνητική εντολή.

Από 'κει και πέρα, είναι προφανές ότι δεν θέτουμε όρους αδιαπραγμάτευτους, θα κουβεντιάσουμε. Όταν πας σε μια διαπραγμάτευση, βάζεις τη βάση για να

κουβεντιάσεις. Όμως, επειδή το έχουμε καταθέσει αυτό το πρόγραμμα εδώ και 10 μέρες περίπου, 15, δεν έχω ακούσει κανέναν να πει ότι κάπου διαφωνεί. Και εν πάση περιπτώσει, έχω ακούσει ενδεχομένως ότι κάποιοι θέλουν να προσθέσουν κάτι. Είμαστε ανοιχτοί, να γίνουν τα άρθρα από 11, 12 ή 13. Είμαστε ανοιχτοί απολύτως. Αλλά δεν έχω ακούσει καμία διαφωνία ουσιαστική με αυτά τα 11 άρθρα του Συμβολαίου Αλλαγής που παρουσιάσαμε. Συνεπώς, έχω την αίσθηση ότι δεν γίνεται εσκεμμένα αυτή η πολιτική συζήτηση. Διότι αν γίνει, θα φανεί ότι υπάρχει σύμπτωση σε μεγάλο βαθμό. Σύμπτωση απόψεων πάνω στο πρόγραμμα, που είναι το ζητούμενο τελικά.

Το δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας, για τα πρόσωπα: κοιτάξτε, εγώ θέλω να βάζω το κάρο όχι μπροστά από το άλογο, το άλογο να είναι μπροστά, δηλαδή να είναι το κρίσιμο θέμα η διαπραγμάτευση πάνω στο πρόγραμμα, αλλά εγώ είμαι ανοιχτός να συζητήσω για τα πρόσωπα, διότι τα πρόσωπα θα υπηρετούν μια συγκροτημένη στρατηγική κι ένα συγκεκριμένο προγραμματικό πλαίσιο. Και νομίζω, η αίσθησή μου είναι ότι η ελληνική κοινωνία προσδοκά από μια προοδευτική κυβέρνηση και εκπλήξεις. Θετικές εκπλήξεις, δηλαδή να δει και καινούργια πρόσωπα, με εμπειρία όμως, με ικανότητα, που να μπορούν να αντισταθούν, ας το πούμε έτσι, την επιθυμία του κόσμου να δουλέψει για τα συμφέροντα της κοινωνικής πλειοψηφίας. Να είναι άριστοι με την έννοια ότι θα είναι πράγματι γνώστες, τεχνοκράτες, ικανοί, οι οποίοι όμως θα αξιοποιούν την αριστεία τους για να υπηρετήσουν το δημόσιο συμφέρον.

Θεωρώ λοιπόν ότι εκεί, βεβαίως, θα έχουμε τη δυνατότητα σε μια συμμαχική κυβέρνηση προοδευτικής συνεργασίας να κάνουμε και τις κατάλληλες εκείνες επιλογές, ώστε αυτή η νέα μεγάλη αλλαγή στη ζωή μας, που θα είναι το νέο μοντέλο διακυβέρνησης, να συνάδει και με πρόσωπα που θα δώσουν μια νέα πνοή.

Νομίζω ότι θα φανεί και στην κάλπη. Το «αδύναμο» φύλο –δυνατό είναι τελικά- θα έχει πολύ σημαντικό ρόλο σε μια κυβέρνηση προοδευτικής συνεργασίας. Δεν θα πούμε αυτό που είπε ο κ. Μητσοτάκης, «δεν είχαμε, δε βρήκαμε γυναίκες». Εμείς κάνουμε μια μεγάλη τομή για πρώτη φορά στα πολιτικά πράγματα. Το 50% των υποψηφίων μας σε όλα τα ψηφοδέλτια είναι γυναίκες. Και νομίζω άρωμα γυναίκας θα έχει και η επιλογή των πολιτών με την ψήφο τους.

Π. ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ όλους και όλες που ήσαστε σήμερα εδώ και για τις ερωτήσεις σας. Καλό ταξίδι Πρόεδρε, ραντεβού στη Θεσσαλονίκη, στην ομιλία απόψε και καλή δύναμη στο έργο σας στον δρόμο για τις εκλογές σε όλους και όλες.